

Nepodpisani su dopisi ne tiskaju.
Priopćana se pisma tiskaju po b
nvd. svaki redak. Oglasi od 8 re
dakat stoji 60 nđ., za svaki redak
više 5 nđ.; ili u službu opozivaju
u pogodno se upravom. Novi se
člani posluškom naputnicom (na
ime postavnog naputnika (na
ime postavnog) na administraciju
"Naša Sloga". Imo, prošimo i naj
bi ih potru vaša točno osnađti.

Komu liet nadodjlo na vremenu,
naka to javi odpravljivo u otvo
rom plenu, za kojo se no plaća
p. starino, ako se izvaja napis:
"Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rnatu male stvari, a nosloga sve potvarji". Nar. Pos.

Interpelacija

zastupnika Spinđića, Alfreda Coronini-a i drugova, postavljene u sjednici carevin
skog vijeća dne 31. oktobra t. g. na ukupno ministarstvo:

Noviji dogodjaji u Istri, tičudi se brige za mir i red, čuvanja ugleda državne vlasti i sigurnosti državljana hrvatske i slovenske narodnosti, razsvjetljeni su doduše djelomice interpelacijom zastupnika Kluna i drugova od 28. oktobra; na podpisani radi važnosti stanja stvari u Primorju ne mogu nu ino nego, da još nekoje druge momente iztaknu.

Prvu vjest u javnosti o naredbi glede izvještenja dvoježičnih napisla na uređovatelj tabeli kod kotarskih sudova u Primorju imao je „Piccolo della sera“ od 6. oktobra. Sutra dan imao je već od svoga doživjeliku u Piranu vjerni prepis naredbe u rukuh. Na 18. oktobra je kotarski sudac u Piranu, povrativši se sa dopusta, po cijelon gradu tražio ljudje, ne da izmjeni tabelle, već samo da skine ih talijanske, pa kad je ovako pučanstvo upozorenje na mjeru, što se imalo preduzeti, sjetiti se tekav svoga sluge. Nu 23. oktobra dojeo je izvještaj isti kotarski sudac u magazinu pronađenju službenu tabelu samo s talijanskim napisom.

Na 7. oktobra imali su vječnici municipalnija u Piranu sjednicu, navodno, da pučanstvo umire sbog naredbe, premda se za onda nije još moglo govoriti o kakav nemir; u istinu je tom sjednicom pučanstvo upozorenje na naredbu i protiv njej započela agitacija, kojoj se poslijedje ukazala te dojdje nedjelje (na 14. oktobra) pak u nedjelju (na 21. oktobra) a sledčećeg ponedjeljka (22. oktobra) postigše vrhunac, a utorkom (23. oktobra) svoj cilj. Po pripovedanju samih Piranaca dobivali su ljudi siromašniju razredu bakalara i vina, da same što srčanje demonstriraju. Gradska načelnik u Piranu izdaje je dne 23. oktobra nakon izvještenja tabelle nadjene u magazinu sa samo talijanskim napisom, na pučanstvo poziv, u kojem je tamnošće dogodjaje označio „demonstracione impone“, koju sv pošteni ljudi odobravaju, koju po svoj zemlji hvale, i zu koju su mu odasvud prispele cestitke. Čestitka občinskoga vjeća u Tržiću (26. oktobra) da je zasplojenjena bila. U čestitci občinskoga vjeća u Labinu izrazuju se medju ostalim želja, neka se inicijativom Pirana naredba za čitavu pokrajinu usvoji.

Po plemenitoj inicijativi Pirana držalo je dne 15. oktobra občinsko vjeće u Kopru sjednicu, da prosvjeduje proti na-

redbi, te je i tamo priredjena demonstracija. Poslije dogodjajih u Piranu od 21., 22. i 23. oktobra slike su se demonstracije u Kopru još u većer posljednjega dana, koje se sljedećega dana (24. oktobra) na razne načine ponovile. (Vidi interpelaciju zastupnika Kluna i drug. od dne 29. okt.) U Rovinju bilo je na večer 26. oktobra iza prosvjedne sjednice gradskega zastupstva na ulici demonstracijah, a na 28. oktobra vladala je tamo vrlo prijetna struja. Prosvođeni proti dvoježičnim tabelama podignuti su ponovo od občinskog vjeća i u Labinu, po drugi put, posto bijah uvećane dvoježične tabele, pak u Puli, gdje je već, kako se čini, pred nekoliko mjeseci izvještena dvoježična tabela, u Malom Lošinju, u Tržiću i u Poreču, gdje je po politički povjerenik za dotične sjednice ope
tovano morao posredovati.

Čini se dakle, da bijaće po unapred zamisljenoj osnovi Piran odabran onim gradom, koji će akciju proti dvoježičnim tabelama prednjačiti te „djeli“ postici svrhu, da se kašnja može kazati, što su talijanski listovi izrično već očitovali bili, da ono, što je Piranu pristvreno uslijed nemira, drugim mirem gradovom ne može biti uzkravano, te da bi se na taj način spriječilo provedenje naredbe.

Osim spomenutih občinalnih prosvjeda-va još proti naredbi municipalnog vjeće (na 8. oktobra) i gradsko zastupstvo tršćansko (22. oktobra) kao i istarski zemaljski odbor s podpisom zemaljskoga ka-petana dra. Campitelli-a (br pozive 8. okt.) Na 27. oktobra držali su izaslanici istarskih gradova u Kopru tajni dogovor.

Sve te prosvjede, koji sadržavaju najžešće izraze proti naredbi i svemu, što je s njom u savezu, naročito proti Hrvatom i Slovencem i njihovom jeziku, koji se medju ostalim nazivaju „lingua straniera“ (tudi jezik), preštaupalo se marljivo u talijanskim listovima, („Il Piccolo“, „Il Piccolo della sera“, „L'Indipendente“ i dr.), priobčeni su u nekih bečkih listovima, koji su blizu vlasti, tumaće se i popraćaju simpatičnimi rječi. Dogodjaji opisuju se potanko. Ne prodje nijedan dan poslije proglašenja naredbe, a da se proti njoj što ne čita. Listovi su bili najuspješnije sredstvo dotične agitacije, dapaće jedan od njih smatra se začetnikom demonstracije u Piranu od 14. oktobra, a po tom i svih ostalih. Dopisnik „L'Indipendente“ iz Pirana poziva se pod 14. oktobra (vidi br. od 16. oktobra) opisujuci demonstraciju na ostar članak „L'Indipendente“ od 9. oktobra proti naredbi, koji je članak svršavao rječimi, da „carstvo brbiljan“ mora

prestat, pak da treba činah i veli izrično: Ovaj članak učinio je ovde veliki utisak, bio je po svim odobren, tako da su istom imade pripisati početak velikih, svečanih i častnih demonstracija od dne 14. oktobra. Jedan list pogrdje je pučanstvo u Korminu, jer nije sliedilo primjer Piranaca. „L'Indipendente“ (od 26. ili 27. oktobra) nazivljuje Slaveane „genia“. U „Gazzetta di Venezia“, koja se u Istri prilječe čita, Šta se među ostalim: „I militari giunti a Pirano furono accolti da manifestazioni ostili e da minaccie. La popolazione accorsa sul moto tentò d' impedire lo sbarco. Le donne con i bambini in braccio si avanzarono contro la truppa.“ — „Il Messaggero“ iz Rimu piše, da su Piranci primili austrijske čete s poklici: „Viva l'Italia!“ „Abasso le armi austriache!“ „Morte ai Cronti!“ U Trstu je koladne 29. oktobra bez zaprijeke list „Caffaro“, što izlazi u Genovi broj 801. od 28. oktobra o. g., u kojem je poziv u Talijane od delegata odsjeka „Circolo Garibaldi di Trieste“ na odsjek u Kopru, Piranu, Poreč, Bujač, Rovinju, Pazinu, Labinu i Puli. Sadržaj tog poziva neće podpisani navajdati, već prilažu list na porabu ces. kr. ministarstvu. Jedan zastupnik na carevinском vjeću primio je pod 30. oktobra t. g. u jednom pismu iz Trsta tiskani list, taj sadržave poziv na Istrene, koji su članovi „Circolo Garibaldi sezioni istriane“, podpisani sa „Comitato esecutivo. Dall'Istria-Ottobre 1894!“ I ovaj će poziv biti predan ministarstvu, nizu, iz njega neka budu spomenute samo ovje rječi, koje se prilično sudaraju rječmi „L'Indipendente“ od 9. oktobra: „la proteste platoniche nulla giovano. Voi dovete agire, e resolutamente agire, alla forza opponendo la forza, alla violenza la violenza.“ (Platonički prosvjedi ne pomažu ništa. Vi morate raditi i odlučno raditi, suprestravljajući sili silu, okrutnosti okrutnost. O. u.) Unatoč najžešćim tiskanim prosvjedom i dotičničnim govorom i člankom spomenutih i njim sličnih novinah, unatoč svemu sustavnom lukačanju pučanstva po primorskih listovima i onih susjedne kraljevine, nisu se drž. odvjetničtvu do 19. oktobra ni imenuta. Toga je dana prvi put zaprijenjen „L'Indipendente“ radi nacina pisanja o stvari s tabelama na čim se ne kaže, da je drž. odvjetničtvu od sebe postupalo prijmereno strogošću, jer još uvek bezprično izlaze lukačajući članici proti našoj monarhiji, proti zakonitim naredbam i proti Slavenom, dočim — neka se jednom jasno i nedvojumno izveče — oni listovi, koji su najbolji branitelji probitakih monarhije, te ako se samo nepovoljno izraze

ni žive vove, to se moraju uglijevat već zimi pobrinuti, da ne budu ljeti morali stradati radi nje. U kakvu jumu ili goduru zatrpuje gromade sniega, koga ljeti na suncu tope i tako bez velike muke dodaju do hladne vodice.

Oko 10 uora u jutro vratimo se k lugevoj kući na Polici, tradni i umorni, šte od gladi i žđe, što od duga puta. Poljegav na časak u hlad, odpočinjimo, a ondu slijedimo za stol, da hrani i pješćem povratimo dušu u se, ko i nam već na jeziku bila. Blagajuc razgovorom o kojeban, a i razgovore na lugare popitamo što šta o tamnošnjim okolnostima. Kad ga upitaj kamo polazi crkvu, ironički se namisli, pa reč, da zalazi riedko u Klanu, još redje u Pregunj, a najčešće nikud. Pa tko da mu i zamjeri? Ta čitavih pet ura odjeljena je od njega crkva božja!

Stari Martin, naš domaćim lugar je smješničke gospoštije, koj je posjednik Georg Schlobenbrg - Waldenburg iz Sakske. Na lugarskom grubu iz mjeđene ploče, što ga lugari nose o remenju torbe, nalazi se napis: „Offentliche Wache — Javna straža“ sa jednoglavim vjemačkim orlom u sredini.

Kad se odmorisimo, popesmo se k Gornjoj bauji, četvrt sata prema Izoku. Kad sam sjeo uz druge za s o pred krmicom, a one se opet pokuzale na crkvenom shodu, čisto ih sažali, što im sudba dosudila, da onako milje i krasne moraju živjeti svoj mladi život u onoj pustinji, daleko od ljudi, daleko od sveta. Nu napokon

izlazi svakog četvrtka na celotu arku.

Dopisi se prenudaju ako se i potiskuju.

Nobiljegovom listovu se nopravljaju. Predplata s poštovanjem stoji i for, za sejake % for, na godišnju Razmjeru for. 9/11 f za pogodio. Izvan carstvenih poštova.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija mjesec je u Via Farsetto br. 14.

PODLISTAK.

Put na Snježnik.

Piše Vinko Rubeša.

(Konsu.)

Stiene sagradjene su joj iz bukovih stabala, položenih jedno na drugo, krov pak skrpan iz cipełanih granu. Al to je sve šupo, kao i čički opanak, da i vjetar i sniće slobodno zaviruje unutar. U njoj prespava uglijevat, da se bar očuva od rose; u njoj kuha si polenta, pa zasnoćeju ju slaninom, slastno ju použiva. Jednom desni mi se sgde, baš u onim stranama, te sa dvojicom kolega sjedosmo za ovaki objed. Nu uvjeren sam, da niesmo u životu onako slastno objedovali, kao onda. Ne veli se badava: Najbolji kuhar je gladi. —

Do koljebu pušila se uglijeva ili ognjište, na kome uglijevat patlo uglij, da ga kašnje utriši na Riečill u drugim bližnjim mjestima. Najbriza ikzopa oveću jumu. U nju naslaga drva, ditate grane, pa to uže i zatrpa zemljom, da vatru u nutri samo tina.

Buduć u onim stranama nema potoka

Na ovakoj, položitoj čistini natazi su šumarski postaji čabariske gospoštije. Uz unutri šumarski dvorac natazi se i trih sagrađa, kao dve lugarske krušice sa krošnicom, velika staja, kamo kriju spremanje blago, kad iz sunce voze, zatim jedan nadziriven zidac za slijaljicu na napoj Sumarsku kuću. Privatnih kuća nema. Tabla na Sumarskoj kući nosi slijedeći napis: „Gospođe Franje pl. Glychez dobro Čabur, Sumarska Polica.“

Razgledavajući dvorce, začujem iza sebe zvonki nješkaki glasici. Okrenutim opazim na prozori dve mlade gospođice. Kako sam bio manjuran od besnicu, pričini mi se u prvi mah, da spetlih u onoj šumarskoj osami bajeslovnog nješkake šumske vile. Istom kad se razabrali, opazili, da su to dve mlade gospođice, krasne i milovidne lice. Ja im se nješko nakanili, našto mi one još ljepe odvrate, pa kao mlade kojutice izlezem sa prozora.

Kad sam sjeo uz druge za s o pred krmicom, a one se opet pokuzale na crkvenom shodu, čisto ih sažali, što im sudba dosudila, da onako milje i krasne moraju živjeti svoj mladi život u onoj pustinji, daleko od ljudi, daleko od sveta. Nu napokon

tješila mo nuda, da su onđe možda sretanje, nego li sam ja, koji stojim na dohvatu sveta i njegova ništavila. —

Pričače se vrieme i mi moradesmo k lugarskoj kući, da sjedimo na kola, pa put nješko zavljčaća. Pozdravljiv nove mljane, potekom za drugovima, koji već podaklo odlakli.

Oko podne krenemo na kolima veselo pjevarajući u bučno razgovaranju, dok opet ne umukosno, tko dijemaju, tko zaroniv u mili i doživljaju onogu dana. Mojo misli skupilo se samo oko — — —

Pute naš ugadjač, debo hlad guste sume prijno nam duši i telu. Na povratku i opet dogodi nam se malu neprilkku. Kad u najugodnijoj trki, odskoći kotač, a mi skoro da niesmo redom izljubili zemlju. Dobro, što je ipak bez nesreće prošlo!

Natrag idušno polaganje jer celiim putem morita se naša koja ugibati punih vozovinama slična ili uglijevat.

Napokon eto nas u Klan! Posjetimo opet mjestu gospodu. Iza prijateljica razgovora slijedimo opet u kola, pa sve skokom dovrinimo se Sv. Matoja, gdje se ljubezno oprostimo, "pa zadovoljan svakog k sebi oda.

derlik — dr. Dyk — Helclet — Hlajek — Šupuk — dr. Sláma — Roskošný — König — dr. Števán — dr. Dvořák — Pügner — dr. Záležek — dr. Brzordík.

Ustmeni upit

zastupnika dra. Gregorca na predsjedniku carevinskog vjeća, postavljen u sjednici od dne 31. oktobra t. g. u poslu dvoječnih tabula:

Visoka kručno! Obzirom na izvješenje službenih tabula u zemlji običnjih jezicima Istra sastalo se je nedavno ministarsko vijeće. O tomu izvješće današnja „Neue freie Presse“, da su članovi ministarstva opetovali izjavu, koju je učinilo njeg preuzimanost, ministar utraruju posat u sjednici ove visoke kuce dne 27. oktobra t. god. naglasiv pri tom dužnost: štititi auktoritet državne vlasti. Tim, reč bi, da nebjih u zadovoljni talijanski zastupnici Istra, te zahtjevaš jasan odgovor od strane vlade. Nadalje piše o tom „Neue freie Presse“ slijedeće, te molim, da mi se dozvoli dotične riječi pročitati (čita):

Predsjednik carevinskog vjeća barun Chlumec (Čuje, čuje!) ponudio se, da će izposlovati onako jasan odgovor vlade. (Čuje, čuje!) Taj se je dogovor vodio a prisutan mu bilaš i g. barun Chlumec kao predsjednik carevinskog vjeća.

Izvješće ovo — predpostaviti da se osmiva na podpunoj istini — dirljivo je mnoge članove ove visoke kuce, napose nas jugoslavenske zastupnike, najbolje. To te usmanjiva vrlo napudno odalećenje prvog predsjednika ove visoke kuce od one objektivnosti, od one nepristranosti u razrađivanju ove visoke kuce, koju nam je on sam obećao. (Tako je!) Nas jugoslavenske zastupnike dijurno je to tim božnjaju, te mi moramo to tim više žaliti, jer se radi u ovom slučaju o našoj narodnoj ravnnopravnosti. Mi možemo uživati, da nam nemože nitka na cijelom svetu prebaciti, da se služimo nezakonitim sredstvima. Na našoj strani jest državni temeljni zakon, na našoj su strani odluke visoke vlade, mi zabačujemo i odsudjujemo svako nezakonito sredstvo, mi neponosimo nikad, za pobunu ili za izgređi i mi odsudjujemo sve protunutarske i protudinastičke demonstracije.

U tih okolnostih upravljam u imenujih sumišljenika, osobito jugoslavenskih zastupnika, na njegovu preuzimanost g. predsjedniku upit:

1. Osniva li se izvješće „Neue freie Presse“ na podpunoj istini?

2. Drži li on, da je tamo opisano postupanje u suglasju sa onom objektivnosti i nepristranosti, koju je visokoj kuci obećao i koju smo svi mi od njega očekivali? (Odobravanje.)

Odgovor

predsjednika carev. vjeća baruna Chlumec-a na gornji upit.

Ja sam oigovoran visokoj kuci i svakou od gospode zastupnika za moje predsjedničko službeno djelovanje (Odobravanje) te ču na svaku pitanje u tom smjeru vazda odgovarati. Nu zu ono, što ja radim izvan ove kuce, da to sam odgovoran samo Bogu i mojoj saviesti (Odobravanje i pleskanje. — Prekidanje).

Molim za oproštenje, ja nisam još dugo gotov. Bio bih dakle posve u stanju neupuštati se u odgovor na postavljeno mri pitanje, da li bišaš ono primjereno ili ne (Oho! dobro!) i ono nedu publike govoriti (Zivljno prekidanje) — molim vas imajte toliko pristojnosti, te pustite vašeg predsjednika govoriti (Zivljno odobravanje) — ja ču ipak uzprkos tomu odgovoriti na postavljeni mi upit, no jer bi na to kao predsjednik očvezan bio, već zato, da doknež, da se ne bojam na taj upit odgovoriti.

Što se tiče prvega pitanja, mogu samo to kazati, da nisam u stanju, da dadem izjavu o novinarskom izvješću, u izvadku ovde prečitanom, koje sam ja naravski same površno čitao, kojem čitavi sadržaj nije mi pak u pameti, da li je izvješće istinito ili ne, da li podpuno ili nepodpuno.

Što se pakamo stvari tiče, to snađam ja moje držanje i moje postupanje u ovom poslu uprave kamo izleži onih dužnosti, koje sam optrio na svoje ledje preuzimajući ova službu. (Odobravanje i pri-govaranje). Ako je itko, a to je predsjednik pravi organ — dakako izvan službe — koji posreduje o željih i zahtjevih članova visoke kuce kod vlade, pa obratio se u tom smjeru na mene bilo uko, neka bude osvjeđen, da će me uvek naći pripravna takova želje, u koliko je budem

valjanimi i praveduimi smatrao (Čuje!) staviti do znanja visokoj vladai.

To sam učinio i u ovom slučaju, te ako je njegova preujasnost, g. ministarski predsjednik bit toli dobar, te je i mene na dogovor pozvao, to sam držao ne somo kano privata osoba za dužnost pristojnosti odazvati se tomu pozivu, već sam je odazvav se tomu pozivu, studio, da radu u suglasju sa mojim položajem i mojom dužnosti, pa i nebita to služba dužnost (Zivljno odobravanje i pleskanje. — Pri-govor. — Zastupnik dr. Gregorec molire).

Predsjednik mu odgovara, da nemreže i voliti razpravu ob odgovoru na njegov upit.

Interpelacija

zastupnika Spinčića, Alfreda Coronini-a i drugoga, postavljenu u sjednici carevinskog vjeća dne 6. t. m. na visoku c. k. vladi.

Correspondenz-Bureau* priobdje je posliodnjih dana neistiniti i tendencijalni obavijesti o novijih demonstracijah, prirođenih u Istri sa znanjem organa c. k. vlade. Dokazati nam valju neistiniti vjesti priobdene nam od tog uredu za obnavljanje.

Da neduljimo pripovijedanjem pojedinih potaknuli u tom poslu, ogranicujemo se za sada jedino na to, da upozorimo o. k. vrdu na jedan broj Corr. Bureau.

U brojavanju vjesti priobdene nam od tog uredu iz Rima od dne 2. novembra t. g. ditamo medju ostalim koliko slijedi: „Narodna agitacija u Istri bijaš za-mučana od novina i kraljovine sa oštrom kanonom, da se nepruži slavenskim politikama ikoji temeljiti povod za njihovo su-stavno klovote“.

Novina „La Provincia di Brescia“ — glasilo Zanardelli-a prva se je počela baviti sa istarskim pitanjem. Ona je pitala, očito smjerujući na Crispinu, gdje da je nova glasovita moć Italije naproti postupajuće vlasti? Reforme nisu ostala dužna ovoj novini odgovor, ali je izjavila svoje začudjenje radi ovakva upita, koje smatra još manje univerzitet od prosjeda redentorskog društva Circolo Garibaldi, kojoj se je sad, obzirom na Italiju protiv svom običaju, pokazalo umjereno!“

Obziru na ovu brojavanju vješt, pod-pisani, ustanjuo na obranu probitajne haburške monarhije, kano i na obranu probitajne naroda hrvatskog i slovenskoga — uzprkos sustaru onih, koji sakrivaju; zlo puđenju od mnogih čimbenika — uslovdaju se upozoriti vlasti na eljedeće novine i na dotična njihova izvješće.

O novih agitacijama u Istri nije se bavila samo Provincia di Brescia, uiti se je glas novinarski Italije ograničio na odgovor Reforme, već se je ovim dva novinama odazvala također Milantska Perseveranza, koja smatra izvješće dvije prečitajne tabelama uzvodjem narodnog čuvanja istarskih Tali-jana, dodavši, da se ovakvimi tabelama nioče etnografski znadaju onog jadranskog polutoka, to bi se htjelo postaviti uz bok na temelju ravnnopravnosti jedno plemeno (slavensko) koje sačinjava takovu manjinu, da ova nojma prava tražiti onaku povla-sticu.

Gazetta di Venezia nije se ogranicila samo na to, onim načinom, koj je svima poznat (Vidi interpolaciju Spinčića, A. Coronini-a i drugoga od 31. oktobra t. g.) da pozdravi dolazak austrijskog vojnista u Piran, već jo dodača kasnije onim riedim novim pogreda, označujući Slavone: razza barbarica, brutalis, ignorante, animacei i okrativi Hrvati sa: impudenti ingovatori di canades di scero (nepopravljivi požračari lo-jenih svetaca. Op. urad.). Ali znajmo, da su to oni Hrvati, koji bijaju u biskavu ulje-poštu kao Hrvati, već kao austrijski voj-nici! I rimski Messaggero opisao je po-znatnu doček austrijskih vojnika u Piranu.

Poziv na Talijano, što ga je rasplo-šta članovi Circolo Garibaldi (istarški odjaci) razslijedili od Comitatu executivo, a naslovilj Istranom, kojeg pričinjeno pod jedan otisak, koji se preuzeo raspodjeljili u Trstu dne 29. oktobra t. g. razdobljen bijaš na statino i statino talijansko, čak na javnih vještih, u pojedinim krajovima Istra, a občenito u čitavom Primorje.

L' Eco dell' Alpi Giulie br. 55. Trat-

*) Službeni ured za brojavanja obavješćivanja, Op. Ured.

— oktobra 1894., kojeg prilažešmo pod 2. jedan broj, novina puna prezira i mržnje proti haburškoj monarhiji i proti našemu prečuvanom vladaru, čita se rada u mnogo izisku u mjestih Istra i Primorje.

Zaveleo bi naš prudaleko, kad bi htjeli nabrojiti sve talijanske novine, koje su pisane u istom smislu.

Prigodom ovih dogodaja u Istri nisu postigli same zastupnici Barzilai i Imbrioni predsjedničtvu zastupničke komore u Rimu ječu u interpolaciju, već se je takođor na glavnoj skupštini društva Dante Alighieri u Baru razpravljalo o dogodnjih u Piranu odusvjeti Austriju kano kršćeljicu svoj h za-kona. Takodjor kašnja kod prošave upomeno na Mentanu razpravljalo so o pitanju dovoznečih tabola u Iredentskom smislu, upomena, kojih je prisustvovao mnogo brojno občinato.

Mučivo sakupljeno pred municipalnom zgradom u Trstu dne 2. t. m. prigodom budnog dočeka občanaka talijanskih občina Istra, vikalo je usred bišla dane, od ikogak spriječeno: Abasso Nadergoj! Fora i sciavi! Viva l'Istria italiana! Viva l'Italia unita! Abasso le tabelle sciave! Viva Rascovich! to je udarila u pljeskanje rukuh u odobravanju kad ne je trčanek načelnik pokazao na skudu u društvu dvoje načelnika, Pirana i Kopra, stješnju iz ruku.

Obziru na ovo ovo, što navedemo i uvaživ odnosaje, u kojih stoji Corr. Bureau napravio o. k. vladi, uslobodjavaju se podpisani postaviti sljedeći upit:

Odobrava li ili no vječka vlasta, koja gospodarstvo jest iskrešnost i istina, ovakva ne-istiniti i tendencijalni izvješća učestava, pod-pomagana državnim novcem?

U Boču, dne 6. novembra 1894.

Spinčić, Alfred Coronini, Biankini, Dapar, Kušar, Dr. Vatsek, Dr. Šamánek, Formánek, Dr. Gregorčić, Hlajek, Dr. Šil, Kušan, Tilšer, König, Sokol, Dr. Dýk, Roskošný.

Opatijskim Hrvaticam

prigodom otvorenja Ženske podružnice sv. Cirila i Metoda u Opatiji dne 21. listopada 1894. *)

Što Vas robi toli najne, sjetno
Taj pod sjajne ote dvore kitne,
Gđje ste često, vragoljsto, srte
Svoje nove zaigrala sitne?

Vaj! . . . taj uzdah što Van grudi cjepe,
I ta suza što Van pogled muti,
Biela kvase Vaša lišća lepu,
Na ne dobro! . . . već ne za zlo slutiti!

Dà . . . na zemcu bol Van čitan duše,
Tugu čitam, a i sreca jado.
Gledać gđe sred tolike crne tmuće
Bojtem svjetlu nestaje nam nade . . .

Jer kdo tudioj da njih dosti sili
Starodavno što nas lisi vlasti,
Dok nam domak slovio je mili
S velje slave — s bezprikrone časti,

Na! . . . već naše prohće joj se kroi
Slavno krv — soka junaka,
Prohće joj se, da nas judine smri,
Fomlakda nas lišću nezakogal! . . .

Gle u noci! . . . blieda, strta žena
Gđje na zemlju klonula je nice . . .
Mutno oči . . . Kosa razkuštena
Niz to blieda opala joj lico . . .

Pran silnika izpružila ruke,
Suhe ruke, bična tužna mati,
Pa ga moli, da je riši muka,
Du joj jednoj mili porod vrtati . . .

Molbom hćedj u njega da riježi,
Ali je sreća u siličku kruto! . . .
Pa kad vidje, gđe joj s čedom bjezi —
Bojno vršnu . . . i zariđa ljuto . . .

I razklipov tropavice crne
Mutalm okom tam u dalj pozire . . .
Boluo vapi . . . porod da joj vrne . . .
Nu u noći vapaj joj zamire . . .

Odsud tamom pritisuta gustom
Osta same bolna kujkući,
Sama osta pred koljicom pustom,
Misti jadna: — Sreća će joj pući . . .

Oj! Vi majke, što stropite blago
Nad koljicom čeda promiloga,
Nad kiem duh Van neve crpa snage,
Ta kog stravi obuzo Vas mnoga . . .

I Vi djeve, milovidne krasno,
Sladke duše, sren plemenita,
Planu u kojim nikada no gnasne,
Što ga ljuhav rod planjena . . .

Srušte zenam na tu pistu biodu,
Pogledajte otu njeni tugen,
Tužnu majku izmučenu, bliedu,
Gđje od suze kroza šarnu ligu

Vrućom molbom k Vanu se učice,
Da za ljubav Boga velikoga,
Za kriješto, što Van svjetom diće,
I za blagoslužaca sladjanoga,

Da joj krcu odkupite milu,
Mili porod srca ranjenoga,
Da u svome njenu topa krili
Da s nauzi mljeka majčinoga . . .

A Vi na glas njene duše bome
Taj se danas satače ste krasne

Da nam rodu robstva puknu spône

Da u srcu svjet mu ne ugase,

Sabranstvo! . . . Pomladak taj mili,

Ta najskalju budućnosti nadu,

Krutoj, tudoj da stignete sili,

Da mu krcu ne otraju mladu . . .

Sabranstvo! . . . jer Vas zove majka,

Tužna majka — otacina jadna

Vas sazivje njena ruka ledna,

Da se Vama oko vrata ori . . .

Vas sazivje njena usna medna,

Da Vas krasne — nebni blagoslavi /

Emin.

Atmosfera u Istri

Fr. Kamo, Jure, tako hitro?

Jur. Pač mo, opravila sam se ravno u Mihulin.

Fr. A pošto se tamo žuri?

Jur. Gram pozdraviti „benovrakar“, ki su volali prija da bude podišat „Rizzi“, a nad jopot da bude „talijanske tablice“.

Fr. Ča oni ljudi neznaju, kako su njihov.

„Rizzi“ u Bedu ponala?

Jur. Hod i Bogom: pitaj ih rajo, dall nose benovrake, ali brageši?

Fr. Sirčinabi, morebiti da nezna ni da sveko jutro va sebo meču, kamo li da gosp „Rizzi“ i družba mu radi.

Jur. Zašto su dake „prozentanti“ u puljskim asilih?

Fr. Eh, žurnadica!

Jur. Kapio!

* * *

Fr. Eri, o Ata,

Viva noštro podesiti!

Jur. Ki te kapi, ea to razonos?

Fr. Ma co kapi, es morat slavinski auka nan Moto.

Jur. Mo brat moj dicam, ea ces, ne mu gra jec kako i tolikin drugin.

Fr. Ter neka pusti, illi neka se gre vadit s nama.

Atmosfera u Istri

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Opatiji. R. Kata-

linić Jeretov dostavlja 81 for. 20 novčića (imena darovatelja bijahu oglašena u „Nar. Listu“). — Bože Dubrovčić sv. Matet 15 for. 25 novčića sakupljeno prigodom vjenčanja gđice Pavice Saršon sa gosp. Josipom Račićem, i to oko stola sakupljeno 11 for.

a za dražbovanje darova platilo Mate Berndić 2 for., Tomu Contento for. 1-50, Josip Sušan 75 novčića — Pop Ante Volaric Rieka 20 for. 35 novčića, sakupljeno u kući voled. g. Mirka Babića u Dragi na njegov imendan for. 18.60 i isti dan u „Hotel Lovro“, prigodom zdravice Mon-signoru Martiću kostrenskom župniku for. 6.75. — Františko Marko iz Baške dove dostavlja for. 8.50, od kojeg dobrovaže: Marko František for. 1, od oklada nadvojnjem na Ricci for. 2, Ivan František for. 1, Niko Matoljan ic sv. Martina, na Braču for. 1, N. N. Baška 60 novčića, Niko Matoljan, Františko Ivan i František Marko — ki po 1 for.

Sirošnabi „Logaš“ iz Slunja kraj Bu-zeta pošalao 4 for. sa nadom, da do ovo-društva i njih sirovatne poduprige. — Gosp. Josip Volk iz Podgrada priopćao 14 for. 20 novčića, koji darovale sljedeći:

Romanec Podgradskih tarokistov 5 kruna. V gozdu pri jamu nabrali Tihomil, Stojan in Vladimír 9 kr. 12 stat. Lutnici Podgrada vapnionice pri ohrabruju darovali 11 kruna 17 stat. Gg. S. Jenko, dr. Šebesta vask po 1 krunu. Tri gospodiono-darovalo 1 kruna 11 stat. — Mihovil

Sgambić, župnik Pazarišto sakupio prigo-dom imendana velacionjeno gdje. Teres Milinković kod veđernje zabave 10 for.

*) Uvo je pjesmu istom zgodom doklamorsa n. „Zorin-domu“ dražestva gospodnjica Emica Jur-ković.

80. nov. od slijedećih darovatelja; Marko Milinković, donacija 4 for. 6 nov. Mihovil Šgorjubič župnik 3 for. 70 nov. Petar Gržetić, bilježnik i njegova sestra 1 for. 50 nov. Josipa Cikoni for. 1. Gospodina Matija Špotić 55 nov. — Fran Stosanuti 1. Paz Boljuni. Šiljem Vam 10 for. 18 nov. eukupljenih u vlasnom družtvu, u župnom stazu na Pazu dne 21. pr. m. na „Luzinu“. Ispitivalo se jedna „botilija“, koja je hitila for. 8.50 — tko je hiti okusiti morao je segnati rukom u šap — dakako da su se svim prisutnim tomu odazvili — onda se isticalo jednu smotku „portorico“, hitila je for. 1.88.

Odbor političkoga družtva „Edinstvo“ imati će u nedjelju dne 19. t. m. u 10 sati u jutro u prostorijah „Delal“ podružnica „Vlačić“ (Via Molin piccolo br. 1.) redovitu sjednicu, kojoj se pozivaju ovim sva-ge: odbornici i njihovi zamjenici.

Iz Medulinu piše nam 14. t. m. Jucer dne 13. o. m. slavio je Medulin riedku slavu. Vjenčano se naime taj dan naš mladi doktor Zucco sa kerkom vrednog starika Petra Lorenčina sa Justinom Lorenčinom. Kako su obitelji i jedna i druga u Medulinu veoma obilježene, to su sv. običnari slavili taj dan kao nekakvu svećnost. Crkva bila je dubokim punu občinstva očekujuci onaj sretni trenutak, kad će mladenci jedan dragomu pred Bogom vjerujocu obecati i ruku pružiti.

Liepo tij je bilo gledati starog Peru presebnog i blatenog. Veseli starac jedno bi vremje pjeava, onda plakao, pa smrjavose, a kakav je bio delika i — zaplesao. U kratko, bio je dan veselja ne samo za obitelji Lorenčin i Zuccona, već i za sav Medulin. Mladi vaš doktor pokazao je, da imade srce na pravom mjestu i karakter čestita čovjeka. Ljubedi djevojka preko četiri godine, poštano održao je zadaru riječ i suda, kadno bi bio mogao i bogatu i otmenjenu dobiti. Evala mu!

Mlađenima komajovali su Ivina dva najbolja prijatelja g. Lacko Kriš i Ante Mandić. U veler odputovanju je sretni par put Rieke u blici na Zagreb, priestolnicu našu, a na razstanku obecje mlada gospoja svom kumcu Lacku, da će stigavši u kršnji Zagreb, kleknuti i poljubiti onu milu žemlju, koju imade odsele još veoma ljubiti, ter ju nazivati svojom milom majkom.

Pratio Vas, sretni mladenci, dobri Bog i naklonio Vam milost i ljubav svoju cijelog Vam život tok. Živili!

Lovranički načelnik g. Ivan Turčić poslao je ovdašnjemu židovskom listu „Il Piccolo“ službeno odlaganje, da nebjije niko opunovlažeći zastupati onu občinu kod sastanka talijanskih načelnika Istre dne 2. t. m. ovaj u Trstu.

Na svjetlo neka deklati stupi onaj dečija, koji se je drznuo kazati, da on zastupa hrvatsku občinu Lovran.

Spomenica Njeg. Veličanstvu. Prošle sriede nastali se u Opatiji narodni naši zastupnici na zemaljskom saboru u Poreču, te u carevinskom vječtu i predsjednicu naših kotarskih gospodarskih zadruga, te sastavice spomenicu, tičuću se nevoljnog gospodarskog stanja u Istri, osobito radi ne-sretne vinške klauzule. Spomenici predali će Njeg. Veličanstvu posebnu deputaciju.

Ospozobljeni občinski činovnici. Kako čitamo u zadrugom „Nar. L.“ ospozobljeni bijahu nakon tromjesečne podnike kod čestnog zastupnika K. Ljubića u Zadru za službu občinskih činovnika Mihovil Marjanović iz Makarske i Šimun Rakvin iz Zadra. Sada uči kod g. Ljubića još jedan mladić, a poslije njega doći će na red druga tri.

Upozorijemo naše občine, koje trebaju sposobnih činovnika na spomenuto dviječi ospozobljenih činovnika. Od vlasnika i sposobnih činovnika odvisi napredak naših občina.

Ujedno upozorijemo i sve one naše mladice, koji se žele posvetiti občinskom činovništvu, neka se povjare spomenutom zastupniku Ljubiću, koji je pravi vještak u svakoj grani občinske uprave.

Prvi sastanak katolika dolazi Austrija. Uzme li se u obzir, da je u današnjoj Austriji Beč, a u Beču sila židova liberala, koji svadba i svrgdje kršćanom, osobito katolikom skoditi nastaje, još je čuda, da katolici dolije Anstrije nisu da sud svojih sastanaka držali. Reci bi, da su ga nastojići dižati vlastini katolici, ili kako jih neki vise u cr. katolici, ali nisu uspjeli. Jucer 12. t. m. držali su ga katolici na samo po imenu, nego i po cruvatih i djelih, kršćanima katolici, koji su se zadobiju valjanost u državi i u ljudskom družtvu prava kršćanske načela i Isukristove naček. Snzvali su ga tako zvani antisemiti u krunu i prostrane prostorije glasbenoga zavoda za 12. t. m. u večer. Prostorije bile su sve punе, natlačene. Među odličnimi posjetitelji sastanka bili su: papinski nuncij

Agliardi i vojnički biskup Biropolotski. Od zimski tečaj g. 1894—5. slijedeći upravni zastupnika na carevinskom vječtu bili su u Gracu:

Predsjednik: stud. jur. Dragimir Gučić.
Podpredsjednik: stud. med. Davor Lukavčić. Poslovodja: stud. med. Živko pl. Uzorinac. Bilježnik: stud. jur. Josip Pošćić. Blagajnik: stud. med. Stjepan Gold. Knjižničar: stud. med. Mate Sladočić. Gospodar: stud. med. Anton Brašić. Odbor za mjenjici: stud. med. Antun Švalba i stud. teh. Hrvoje pl. Emili. Revisor: stud. jur. Ivan Pošćić, stud. med. Bruno Medanović, stud. med. Ivan Letić. Čestni sud: stud. med. Tomislav Dikić, stud. med. Fran Mandaković i stud. jur. Jakov Dulčić.

Novi odbor. Na glavnjoj skupšćini družtva „Zvonimir“, u Beču od 8. studenog izabrana je za tek. godinu 1894—5. slijedeći upravni odbor:

Predsjednik: stud. ing. Josip Brozović. Podpredsjednik: stud. jur. Spirko Perović. I. tajnik: stud. ing. Petar Senjanović. II. tajnik: stud. med. Lovroški Pejčić. Blagajnik: stud. ing. Bozo Matulović. Knjižničar: stud. jur. Vjekoslav Jelavić. Novinar: stud. jur. Ivo Božić. Odborski zamjenici: stud. mech. Alfred Payer, stud. inj. Ivo De Giuli. Revisorski odbor: stud. med. Rudolf Milovčić, stud. med. Martin Rieder i stud. jur. Ante Sablić.

Iz Lošinja, piše nam 8. novembra. Ovih dana oda nam vrli rodoljub gosp. Josip Piečević, koji, kako znate, bje imenovan krajem Židovsko-liberalnom listu „Il Puese“ kojega je nasmarao nekakav talijanski piskar iz Istre priobčiv mu radostnu vijest, da je hrvatsko občinsko zastupstvo u Buduće razpušćeno i da je prestala vladavina naših načelnika g. Frana Plega.

Osvjedočeni smo, da je vrueća želja židovsko-liberalnih novina Istre i Trsta i njihovih patrona ovđje i u Istri, da se raspusti občinsko zastupstvo u Buzetu, kom je na čelu naši dinc dr. M. Trinajstić (nipošto velezastupnik Fr. Plega), koji nije mogao više da nosi težko načelničko breme radi svojih posova) ali ta skromna željava ostati da željom, jer se občina nalazi u čestitih i poštenih rukuh, na putu napredku i na temelju reda i zakona. Dok je tomu tako mogu si željeti dušmani naši što ih voljiva, ali njihove želje neće se lje izpuniti.

Otkad se nalazi uprava občine buzetske u hrvatskih rukuh, spasena je od gotove propasti, koja njoj je prijetila, da je još samo malo ostala u rukuh naših načelnika.

Ovaj talijanskih lažopisac i svim onim, koje je on zaveo il nasmarao. Iz Crkve občine 10. novembra t. g. piše nam: U zadnjem broju dnevnika „Sloga“ javili smo, kako je naša občina razrasla po svim našim hrvatskim selim njemačko-talijanski oglas c. kr. kot. kapitanata u Lošinju, da se imade prikazati u grad Cres svim muzikarcu podložni občemu ustaniku, i to dne 9., oni koji su rođeni u godinama 1852—1867, a dne 10. rođeni od 1857—1875.

U četvrtak obnoć krenulo vrieme na dažd, te je u petak vas dan, navlastio u jutro lejalo kao iz kabla. Nebogi naši seljaci odaljeni od grada do 2, 3, 4 ure rivali u grad po svem onom nevremenu, da ne upadu u globu od 5—100 for. Došlo ih s juga i sa sjevera na statine, mnogi i mnogi mokri do kože, pak? Čuje i zgrajte se! Na običini primali su one, koji imade vojnički odpušt i koji svake godine podstavlja molbu za oprost službe. A ostali? Kako došli, tako otišli. Rekle im se, da jih oni nisu zvali! . . .

Oglas pozivao sve bez razlike samo ne one, koji su vojnici, ili bolje uvojaćeni u budi koju vrst vojničtvu. Do potrebe ako nam dopade rukuh, možemo vam poslati i oglas.

Tako se u našim kmetom postupa! U našoj občini je svoje smučeno, ili se ne načini u moždanoj mješavini?

Citamo, da je na sastanku načelnika Istre u Kopru bila zastupana i občina Cres. Baš bi nam tu moglo znati, tko je taj gospodin, koji našu občinu, na ženu putkun, koji skoro izključivo hrvatski govor, onda je zastupao, i tko ga je to ovlašto. — Bolje da bi ta gospoda i vlastelin očistila nam ove nikad nepopravljene staze; bolje da bi svoj grad od suradja osmislila; bolje da bi pred svojimi vrati pometaša, nego da nekoga šalu u Kopru i Trst, da prosvjeduje proti hrvatskim unapisa u tablji; kud tu vlastela znada i sna, da ona nisu talijanske nego hrvatske krv. To jima je dokazano i njihov istomstveni profesor St. Petris u svojem „Spoglio“ . . . Pitamo ih na koncu: Tko će našim seljukom platiti dnevne, što su uzalud dosli u grad?

Novi odbor. Na sjednici obdržavanoj

pristavnih svojih organih taj postupak, i parendi shodno, da se tako ved nepostupak.

Zastupnici Alfred Coronini, dr. Gregorčić, dr. Laginja, Spinčić, Nabergoj bili su dne 6. novembra kod ministra predsjednika, da mu predlože položaj i poslove neke pitljaju. Ministar predsjednik pravi kavalir, bio je jako prij. ran, ali i u velikoj neprilici, što da odgovori. Istoga dana podnijeli su zastupnici Spinčić, Alfred Coronini i drugovi upit u c. kr. vladu, gde neki brzjavcih doslih iz Rimu, po kojih da se toboža nit talijanskoj novine, nit „Circolo Garibaldi“ nevara sa istarskim stvarmi. Interpelanti podnijeli su vladu, da tim se bave. Dne 10. novembra upravili su Alfred Coronini, dr. Gregorčić i drugovi interpelaciju na sveukupno ministarstvo, u kojoj ertaju najnovije događaja u Istri, naglašuju pogubni sistem, kojim se upravlja u Primorju u obče, i pitaju, kad će taj sistem, i kad će pošteni i vjerni Slaveni dobiti prava, koja ih idu po temeljnim državnim zakonima.

Osim tih interpelacija, postavljeni povodom događaja radi dviječenih tabla, bili je postavljen i anglicki interpelacija, koja također razvjetljivo postupak oblasti i njegovih predstavnika u Primorju u obče, i u Istri napose, kašto ga razvjetljuje izvjestaji zast. Spinčića o molbi dr. Mokoševica. Tako je zast. Spinčić da drugovi dne 6. novembra postavio upit u ministra turističkih posava i ministra finančiju radi postupka poreznoga blagajnika u Podgradu, i radi odnosno preslušanja; zastupnik dr. Laginja dne 10. novembra interpelaciju radi razpusta „katoličkoga družtva“ u Rovinju, koja ima svrhu, da pospiši probitki poljedjelca, i koje, također u Rovinju, goji prijazne odnose sa Hrvati Istre. Objlica imenovanih, Spinčić i Laginja postavili su u istoj sjednici 10. novembra interpelaciju obzirno na občinu Podgrad. I tako se radi, i prije ill kasnije morat će stvari poboljšati. Budan unred i svjetlosti svojih prava mora jih također zadobiti, uz čvrstu volju uz nemoran trud.

U ovo doba postavio je i zastupnik Biankini više interpelacija radi stvarih u Dolmacci, a u sjednici 10. t. m. i on jednu, a drugu zastupnik Borčić. Sve to kaže, kako je kod nas došlo zlo, jer zastupnici naši nečine upita od objesti, nego iz skrajne nužde, da prestane dosadašnji postupak sa našim hrvatskim i slovenskim narodom!

Iz Dobrinja piše nam prijatelj, da se je tamo sastao skup rodoljuba, koji oltarice istanoviti hrvatsku čitaonicu. U tu svrhu bijaju izradjena pravila i ju podnesena c. kr. namjestničtvu u Trstu na potvrdu. Hvaleg tej rodoljubni čin naših vježdih Dobrinja, želimo, da bi se i ostala poveća naša mjesna ugledala u njihov primjer; te ih slijediti i u ovom narednom poduzeću.

Glavna skupšćina bratovčine sv. Cirila i Metoda kod sv. Jakova u Trstu dne 28. listopada t. g.

1. Podpredsjednik Mandić otvoru skupšćinu sastoeću od oko 200 članova hrvatskog govornom, u kojem — zahvalju se članovom na mnogobrojnom posjetu — istaknu korist bratovčine u crkvenom i načrednom pogledu, navede uzroke radi kojih je družtvo početkom loša napredovalo, te počitivo spomenu zastupe posljednjeg predsjednika viđ. g. Iv. Stacca, sadušnjeg župnika u Repentiboru. Nakon njegovog odlaska obratio se odbor molbom, da preuzme predsjedništvo, na preš. gosp. kanonika Jos. Križmanu, koji bi svojim ugledom i položajem blagogorno uplovio na razvoj bratovčine. On se je odazvao molbi i eto ga među nama. Občinstvo ustade i pozdravi oduševljeno budućeg predsjednika

2. Mjesto odsutnoga tajnika i blagajnika g. Kiforka izvještjuje g. Iv. Koražu o družtenom dještanju i o stanju blagajne, koje glasi: Gotovine na izmaku 1893. 248 for. Dohodci do 26. listopada 1894. 81 for. Ukupon 329 for. Troškovi 71 for. 92 nč. Imovins 257 for. 08 nov.

Na to se prešlo na izbor odbora. Predsjednikom bi jednoglasno izabran preč. gosp. Jos. Križman; odbornici pak p. n. g.: Bunc J., Kolmak M., Koraža I., Macarović Iv., Mandić, Preltar M., Šarić L., Šugelj And. — Novi predsjednik uključivi se skupšćini na izbor, a g. Šugelj predsjednik na njegovu trudu za bratovčinu. Predsjednik na njegovu trudu za bratovčinu namjorni bratovčine — naime časnjenje sv. braće Cirila i Metoda i slijednjenje svih Slavena u katoličkoj crkvi, — djelovanje sv. blagovestnika, razkol i pokusaj slijednjenja zapadne i istočne cr-

¹ Vidi na prvom mjestu. Op. ur.

² Donosi čemo ju. Op. ur.

³ Takodjel. Op. urod. ⁴ Isto. Op. urod. ⁵ Takodjel. Op. urod.

kve, osobito sada pod vladom sv. oca pape Lava XIII. pročitao iz apostolskoga lista dne 20. lipnja o. g. rieši tiče se Slavena. Zaključujući preporuci članovom, neka posješuju, svaki koliko može, nampjeri bratovštine, kojih neka i Bog potiče svoj sv. blagoslov. Zatim bijaju prihvati koji predloži.

Pošto je glavne skupštine konstituirao se odbor te bijaju izabrani gg. Mandić podpredsjednikom, Prchlar, učitelj, tajnikom, Kornica, duhovnikom ponosničnik, blagajnikom.

Pređsjedništvo bratovštine sv. Cirila i Metoda kod sv. Jakova u Trstu.

Otvoreno novih prostorijah „Tržaške Sokole“ obavilo se prošle nedjelje neodlikivano sjajno i svećano. U krasno urešenoj, veoma prostoranoj dvorani srušili se je mnoštvo našega pučanstva svih stališta. Obilat i krasan program izveden bijaše točno, nekoje pase tocke savršeno. Prekrasan pozdrav staroste dr. Gregorina djevelova je vrlo ugodno na mnogobrojno občinstvo. Novoustrojeni zbor našeg „Sokola“ odjavljuje je uz burno odobravanje dve umjetne pjesme, te je morao obavije spomenuti. Najbolji članovi dramatičkoga odjeka prikazali su savršeno veseloigru: „Umorstvo u uglijevarskoj ulici“. Orkestru vojnike glasbe povlađivalo se živahnog. Usjep je bijaše dakle podupan, na čemu će stitamo iskreno neutrudljivom odboru vrednogu našeg „Sokola“.

Blagajnici ženske podružnice družbe sv. Cirila i Metoda za Istru u Kastvu uplatili su članarinu za god. 1894 po 1 for. gospode Jelusić Ernesta, Buno Ivanke, Jolanić ud. Ljudevika, Grossman Eugenija, Dukić Paškvala, Buršić ud. Adola, Jelusić Mariju Perotova, Jelusić Nadala, Dukić Franjice, Stefan Amalija, Babić Amalija, Brozović ud. Vinka, Rubča Marija, Rujmundova, Bađić Torza, Rubča Marija-Mica, Rubča Amalija, Stanislav Marija, Kornmüller Jelisava, Gospodinje: Grossman Emma, Kornmüller Ida, Munić Amalija, Munić Klementin, Jelusić Ljubiša, Jelusić Marija, Milnerić Josipa, Vasilić Ivana, Drnjević Hinka, Brozović Josipa, Lučić Čilka, Jurinčić Ivka i Rubča Petra. Ukupno 31 ženica po 1 for.: 81 for. Gdje: Marija Jelusić iz Kastva kbr. 20: 50 nov. —

Nadalje je primila kao članarinu ista blagajnica po 1 for. i to: Gdje: Ćilka Bađić, Roža Šepić i gdjeva. Munić Albina sve iz Kastva po 1 for. Gdje: Draženović Tonka iz Berguda 1 for.; onda iz 2. Mateja slike dečka: Gdje: Dubrović Marija 1 for., gdje: Benigara Roza 1 for., gdje: Trinajstić Anastazija 1 for., Sarčan Milka 50 nov. — Trinajstić Marija 50 nov. i Dubravo Ivka 40 nov. — Corovac Franjo iz Kastva 20 nov. — Ukupno 8 for. 80 nov. — Darovali su i to: Ernest Jelusić višak radun u postionicu kod Špičići 4 nov., Mirko Jelusić izrudio darovanja od g. Rudolfa Doškovića, posebno kapetana iz Močenjicah prigodom njegovih zaruka 5 for. Dukić Antun-Dražić predsjednik „Hrv. Čitaonice“ u Kastvu prigodno skupštino poduzećnicu 1 for. Isti za „sladak poljubac“ istom prigodom jednu krunu zgora: 50 nov. i Mirko Jelusić u Kastvu 1 for.

Iz Sanvinčete pišu nam, da se tamo pripravljaju za nove občinske izbore. Izborne liste, da su izradjene, ali tako, da su izpušteni naši najbolji občinari ili da su njihova imena i prezimea izopćena na sve moguće načine. Listine da je stavljala neka posve nesposobna osoba, te da bi se moralio podneti na stotine reklama dok bi se posve uredile.

Našim občinarmom preporučamo, da prepiši te listine te da na vreme podnesu potrebitne reklame. Od občinskih izbora obvi obizvoda ili zla občinska uprava i na temelju listina za občinske izbore bira se za zemaljski i za državni sabor.

Koledar „Dunica“ i „Bog i Hrvati“ mogu se dobiti kod g. Jakova Kirca trgovca Medulinu i to prvi za 25, a drugi za 50 nov. — više poštiranja.

Velecenejši gospodji obiteljima! Na osamljjenim i pustim grobovima u laboravi leže naša dva mlada druga, dva naša saborca za prosvjetu, i narodni boljak: Mijo Buršić i Ante Trošić. Jedva da razpoznamo grdu, gde suhaju vječni sanci! Pa ipak bili su naši, bili su našredni učitelji i radijeli za svetinje našom ljubavi, kojom znadu same mlade duše uzplamiti. Onaj je prvi sin vodnjanske okoline, koji se dno na nauke i bio prvi redovitni učitelj svoga rođnoga okolia Juršići. Jedva je učiteljevao pet godina, smrtna kosa na Martinu p. g. preklina mu na životu, i ondješnji put ostade bez svoga prvog i vlastnog učitelja-domaćinice, žalec za njim još današnjim dnevom. A koliko je drugi pojkovnik snjivo o narodnoj sradi, vidj se

odatle, šte se sjetio u opornici dviju naših zagrebačkih književnih društava i „Bratislavskog“ u Kastvu. Obojica su prerano pali u hladni grob; bili su žrtve svoga zvanja; obojica ostali su putu u nezaboravi. Bile bi s toga po naš učitelje častno, a za dotični put od ne malog moralnog upliva, ako bi svaki od nas odigrnuo od svojih ustiju komad korice našeg siromašnoga hleba, da bi po tom mogli podignuti našim premjadim pokojnikom malene ali častne nadgrobne spomenike. Ujedno bili bi oni vidljivi spomenici uzajamne učiteljske ljubavi i štovanja; bili bi znaci hrvatske plemenite duše i srca. Zahvaljuju to od nas ponos, naša kolegialnost i naš hrvatsko čuvenstvo.

Podpisani se u to ime obraduju na rodoljubno učiteljstvo, pa i na ostale rođeljube, nebi li svak svoj ma i maleu prisno doprineras da se našem spomenike.

Ti dobrovoljni prinosi nek se izvole siljati kojemu od pedispansih, ili — radi lagljega poslovanja — na g. Vinku Šepiću, učitelju u Juršićih, poč. Bodnjan.

O stvari bit će svojedobno sve ogljeno u dijelu „Našoj Slogi“.

Vinko Šepić, učitelj u Juršićih, Josip Šojtic, učitelj u Gorenjoj vasi, Petar Puklić, župnik u Doljenjoj vasi, Josip Velikanje, kurat u Juršićih.

Narodno gospodarstvo.

Zaštevanje bilija mlađnom vodom. Mlađna voda pomaže, da bilo brzo i bujne raste, a osim toga da prije ponese cvjet i plod. — Dijno (tikve) krastavci itd. ako sporo zameđu plod, napredovati do brzo, ako se zaličaju mlađom vodom. S toga treba u jutro navući vode u veliku baštu ili kauč, pa ostaviti na suncu, da se voda ugrije, a na vodor tom vodom zaličati povrće. Iz studenice izvedena voda je jako hladna, pa ako se njom odmali zaličiva, nouškovara ovjetanje tako brzo kao topla, jer je povrće i zemlje oko njega usijana od sunčane žegje, pa kad se hladnom vodom iz studenice zaličiva upravo se razbladi i bilje ne može da napreduje kako bi se želilo. Ovo treba dobro zapamtiti i zaličati povrće na suncu ugrijanom vodom.

Poziv na predplatu. Želim prodati hrvatskomu narodu sabranu književnu osnovu Ivana Mažuranića. Osim pjesama ima sve sile sastavaka u nevezanom slogu, poznatih i nepoznatih, sadržaju najrazličitije.

Nakon sam izdavanje započeti s pjesmama. Istom kašnju — nezavisno od slike pjesama — imali bi po mojoj želji ugledati svjetlo i književni sastavci, izvorni i prevodi, pak epici politični, programi, osnovne ustawu, govorit itd. Završiti bi se pak te izdanje vjekopisom, uz slike izvornih pjesama i izprave, među kojim bi bili sigurno mnogo materijala, dragocjena za onoga, tko bude htio objektivno pisati historiju novijega našeg doba.

Za sad se ipak radi samo o pjesmosti. Slike bira se obzirala bi do petnaest araka. U njoj će osim poznatih pjesama naći mjesto dosta njih, dosad nigdje napisanih.

Nastojat ću da knjiga i po vanjskom obliku bude dostojnica pjesnika, koji je na hrvatskom Parnasu prema običaju unio nju toli odlično mjesto ubavatio.

Cijena broširanog kojizbi bit će 2 for. 50 nov.

Prije ipak nego knjigu dam pod titak, želite biti po prilici hrom ustanoviti broj primjera naklade, ter a toga raspisujem predrasku.

Znajući da je p. n. gospodatku Vašemu stato bit do toga, da bude ovo djelo što više po hrvatskim zemljama razširjeno, molim Vas stoga, da privođu skrižljaci izvole točno ubijesiti predopravljajući iz kruga Vaših znanaca, tor da izpunjen popis meni do ujedno dan dobrohotno povratiti.

Kad djelo izdaje, bit će mi čast da stavit Vas knjige za Vašo predopravljnik, tor će se istom kad cima platiti imati.

U Zagrebu, 15. list. ada 1894.

Vladimir Mažuranić,

kr. odječni savjetnik zemaljske vlade.

Listnica uredničtvra.

Gosp. V. R. u E. Hrvla na pripoznatom. Prihodili ćemo čim stupi na red. Da sto nam zdravo!

Modulin, 10. novembra 1894.

Mjesto stave druge objave.

Dr. Ivan Zuccon
i
Justina Zuccon
rodjena Lorancin
vjenčana.
Modulin, 10. novembra 1894.
Mjesto stave druge objave.

Odgovorni urednik Mate Mandić.

84
k. & v.

Razpis učiteljske službe.

U ovoru političkom kotaru treba posuniti mjesto učitelja-ravnatelja II. planog razreda na dvorazrednoj puškoj školi u Podgradu sa slovenskim naukovnim jezikom.

Plaća spojona s tom službom ustanovljena je u zemaljskom zakonu od dne 14. decembra 1888. Zen. zak. br. 1. ex 1889.

Redovito obložene molbe neka se posluju propisanim putom teđejem četiri člana podpisom vjeća.

O. k. kot. školsko vjećo.

Volosko, dne 5. novembra 1894.

Predsjednik:
Fabiani v. r.

Kokošo
tržište za nošenje juja, te u
zagodno vrijeme
marinirive kvaške,
veliko for. 8; velika kana sa slanog
bile, guska, teška oko 7—8
funata, for. 3; 8 tusta pilota for. 8; 4½ kila svje-
zog masla za dvorek stol. 450
10—1

M. Feuer,
Zavod perjadi, Buczac 28, Galicija.

Odlikovana
ljevkarna PRENDINI
u Trstu.

Želite li
zdraviti si zdrave
šipe zube to čistiti
dah?

Uporabljajte
Zubni prašak
i
ELIXIR.

Prvi čisti zube bez
da ih ozleđuje.

Druugi pak oduvra
či da počnejava i
neugodna vonja.

Zubni prašak stoji
50 nov.

Zubni oljek stoji
60 nov.

Prodaje se u ljekarni
PRENDINI
u bojnih ljekarnah
svakoga mjestu.

Pomada Phönix,

na zdravstvenoj izložbi
u Stuttgartu god. 1890.
odlikovana je učinkom
liječničkih izvoda i kroz
čistu zahvaljujući
pričetu jednoj postoljdi
u istini rečeno i neškodljivo
sredstvo, kojim
se kod gospodja i go-
spode puma i bijela kosa
postižava te izpadanja
vlasi i drugo od ranjaja
Upravljanjem iste po-
može postizati još sasme mladi gospodštidi
čverata hrkave. Šomej se za uspješno i neškodljivo
Kutijen 80 nov., na putom (čvorosom ili uz
gotov novac) 80 novčića.

K. HOPPE, Beč, XI.,
Hütteldorfstrasse 81.

Sve strojeve za gospodarstvo.

Osobitosti
prodaje jedino tvrdka lg. Heller
TIESAKA ZA SIENO, SLAMU I SLAGANJE

raznih sustava

HIDRAULICKIH TIESAKA

diferencijalnih vinskih tiesaka —
sprava za zamjeti masline, buharicid. Id.

Novi štrenci proti mildevu Ve-
morel-ove vrsti, samordadne ře-
caljice proti mildevu sa bakroin
pomoću zračne sisaljke. Sprave

za grijanje vina, kuhanje, za trieb-
ljenje grozdja, za sušenje voća i
povrća. Trebionike kuruze, triceri,
mlatila, mline za čišćenje žita obično.

Ljevanje ili izradjeno željezo za svakojake strojeve id. sva u najfinijim
cijenama i pod najpovoljnijim uvjetima!

I.G. HELLER, WIEN

2/2 Praterstrasse br. 49

Bogato ilustrirane kataloge sa 192 stranicama u talijansko-njemačkom i hrvatsko-
njemačkom jeziku šalje na zahtjev odmah badava. Traži se preprodavaoo.

Upozoruje se na patvaranje.

20—6

Tiskara Bolenc.

Štrenci i sumponjače za trte

inžinira Zivice.

mlini i stiskalnice za vino,

sisaljke ili pumpe za svaku

porabu, cieve svake vrsti i

pipe, motori (stroji za gonjenje

drugih strojeva) na paru i sa

petrolejem, te svakovrstne

druge strojeve i sva potre-

boće za iste

dobiva se u vjeću u skladištu tvrdka

Schivitz & Comp.

(Živice i drug.)

Via Zonta broj 5 u Trstu.

Spomenute štrenci razrađuju se na svaku poču

autro-ugarske monarhije franco, kojim po 10 for

či u vjeću u skladištu tvrdka

Knjigoveža

tvorničar škatulja iz kartona

i galanterije

Vjekoslav Comer

u Trstu

preporuča se blagajnici slavnih

občina, družba i drugih osoba u Trstu

i Istri za razne knjigovežne radnje.

Jamči za solidnu, brzu i točnu

izvršbu radnje.

Naručite prima iz naklonosti tiskara

Dolenc u Trstu.

proporuča voliko svoje skindice razno-

vratnog lica, kano:

greda, dasaka, murala, duga, te

takodjer opeka, vapna, pleska itd.

Naručite ovrivača točna i po najvišoj

cijeni. 24—10